

Ezen §. tehát a szerződő felet, aki a szerződés megkötésekor nem informálta magát kellően a másik fél vagyoni viszonyairól, azzal bünteti, hogy a kölcsön szolgáltatására kötelezi. Az 1928. évi javaslat azonban belátta, hogy az idézett 1087. §. nagyon is túllőtt a célon és azért az osztrák polgári törvénykönyv 936. §-át, a német polgári törvénykönyv 610. §-át és a svájci kötelmi jog 316. szakaszát követve, nem követeli meg, hogy a kölcsönadó a szerződés teljesítésére köteleztessék, ha a kölcsönvevő vagyoni viszonyait a szerződés megkötéskor ismerhette. Az 1928. évi javaslat 1318. §. tehát így rendelkezik: „Aki kölcsön adására kötelezte magát, kétség esetében megtagadhatja annak kiszolgáltatását, ha a másik fél vagyoni viszonyai annyira megromlottak, hogy ezáltal a kölcsön visszafizetése veszélyeztetve lenne. Ez a joga megszűnik, ha a másik fél neki biztosítékot ad.”

Az idézett 1318. szerint tehát irreleváns, vajjon a kölcsönadó a szerződés megkötésekor ismerhette a kölcsönvevő vagyoni viszonyait, vagy nem. Nem lehet senkit sem kötelezni arra, hogy pénzét valakire bizza, akiről kiderül, hogy nem hitelképes. Ha ez áll az 1318. §. esetében, akkor az 1928. évi javaslatban az 1130. §. utolsó bekezdésének második mondata sem térhet el az 1318. §. jogszabályától, mert a mindkét §-ban foglalt tényállás teljesen azonos és azért az analog szabályozás elkerülhetetlen, annál is inkább, mert csakis ezen szabályozás felel meg a gyakorlati élet követelményének. Az 1130. §-nak javasolt szövege tartalmazná a minden kétoldalú szerződésre vonatkozó általános szabályt, míg az 1318. §. ezen általános szabálynak applikációja egy speciális analog esetre. Ha az 1130. §. utolsó bekezdésének második mondata változatlanul maradna, akkor ezen mondat ellentétben állana az 1318. §. rendelkezésével, amely ellentétet semmiképen nem lehet megindokolni.

Dr. Schwartz Izidor.

Az új adójavaslatok.

Imrédy pénzügyminiszter adóreformjairól úgy a lapokban, mint a beavatottaknál, vagy magukat azoknak kijátszóknál utóbbi időben sok szó esik. Vannak, akik már látták az új adórendeletek, H. Ö.-k tervezetét. Mások ezt kétségbe vonják. Azt vitatják, hogy a miniszter előbb egyes kiegészítő intézkedéseket akar megvalósítani s csak ha ezek eredményesek lesznek, fogja megalkotni az új H. Ö.-kat. Azt is mondják, hogy az utolsó évtizedek adóügyi törvényhozásának irányítói, mielőtt jelenlegi munkakörüket otthagynák, egy nagyméretű, az egész adórendszert átfogó alkotással akarják működésüket befejezni.

Nem tudjuk, mi az igaz ezekből a különböző híresztelésekből, de tény az, hogy bizonyos reformintézkedések készülnek és a közönység azokat nagy aggodalommal eltelve várja.

Adórendszerünket az 1922-es év törvényei teljesen új alapra

fektették. Gazdasági életünk vázát egy teljesen új vázzal cserélték fel. Azóta ez a váz folytonosan alakult. Az 1925. és 1927. évek úgynevezett Hivatalos Összeállításai az alapvető intézkedések érintetlenül hagyása mellett a kincstári érdekek mind túlzottabb érvényesítése irányában alakították azt át. Gondoskodtak arról, hogy a gazdasági élet ne nyugodjék meg, ami annál súlyosabban esik latba, mert a pénzügyi adminisztrációban is gondoskodtak az állandó nyugtalanításról azáltal, hogy utolsó időben divat lett az egyes adóügyi rendelkezésekben új rejtett adóztatási alapokat fedezni fel és az eddig már megszokott értelmezést új, az adózóra nézve hátrányosabb irányba terelni.

A helyes az lett volna, hogy időt adunk adórendszerünknek a megszilárdulásra és arra, hogy gazdasági életünk rendezkedjék be az új adórendszernek megfelelő módon. Ennek a szempontnak jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni, hiszen minél régibb valamely adótörvény, annál igazságosabb és az időmulás a gazdasági élet alkalmazkodási képessége folytán az eredeti igazságtalanságokat is megszünteti. Ezzel szemben az új reformok bevezetése mindenkor a meglévő rendszerhez hozzáilleszkedett érdekek sérelmével jár.

Egyéb gazdasági okok is aggálllyal töltenek el a reformmal szemben. Az eddigi reformok és pótrendeletek mind csak a terhek fokozódását jelentették, pedig Tyler legutolsó jelentése szerint is teherbíróképességünk nem fokozható.

A Polgári Jog, mint amely a jogászi felfogásra különös súlyt fektet, még fokozottabb aggodalommal látja a reformokat. Ahhoz már hozzászoktunk, hogy a rendeletek nem egészen alkotmányos módon jönnek létre, de némileg enyhítette az ebből eredő hiányokat az, hogy az érdekeltségeket meghallgatták. Félünk, hogy ez nem fog megtörténni, mert az utóbbi időben napvilágot látott rendeleteknél sem történt meg. Pedig valószínű, hogy akkor, ha ez megtörtént volna, azok a jogászi kisiklások nem következtek volna be, amelyek a legutolsó rendeleteket tarkítják. Hogy egyebet ne említsünk, hivatkozunk a 16400/1933. M. E. sz. rendelet 6. §-ára, amely perpetuálja az egyszer történt adóbekebelezés rangsorát a kincstár javára; ugyanennek a rendeletnek 7. §-ára, amely az ingatlan terhelő törvényes elsőbbséggel bíró köztartozásokat teljes összegükben rendeli soroztatni abban az esetben, ha az ingatlan egy része vagy hányada árvereltetett el; az elévülési jognak a KKHÖ-n át kifejlődött teljes viszszaszorítására. Ezek mind olyanok, amelyek nagyon alkalmasak arra, hogy a jogászbán aggodalmat ébresszenek abban az irányban, vajjon a készülő reformok a helyes jogászi felfogás követelményeinek megfelelnek-e vagy sem?